

Дело C-578/19

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

30 юли 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Supreme Court of the United Kingdom (Обединено кралство)

Дата на акта за преюдициално запитване:

24 юли 2019 г.

Жалбоподател:

X

Ответник:

Kuoni Travel Ltd

[ориг. 1]

**SUPREME COURT OF THE UNITED KINGDOM (ВЪРХОВЕН СЪД,
ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО)**

24 юли 2019 г.

Пред

[...]

X (жалбоподателка) срещу

Kuoni Travel Ltd (ответник)

СЛЕД КАТО ИЗСЛУША на 1 май 2019 г. адвокат на жалбоподателката, адвокат на ответника и адвокат на встъпилата страна

ОПРЕДЕЛИ

1. На основание член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз поставя на Съда на Европейския съюз

преюдициалните въпроси, изложени в приложението към настоящото определение.

2. Не се произнася по разноските.

Секретар

24 юли 2019 г.

[ориг. 2]

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРЕЮДИЦИАЛНИ ВЪПРОСИ

1) В случай на неизпълнение или неточно изпълнение на задължения по договор на организатор или продавач на дребно с потребител за предоставяне на пакетна туристическа ваканция, за която се прилага Директива 90/314/ЕИО на Съвета от 13 юни 1990 година относно пакетните туристически пътувания, пакетните туристически ваканции и пакетните туристически обиколки, като това неизпълнение или неточно изпълнение е резултат от действията на служител на хотелиерско дружество — доставчик на услугите, за които се отнася договорът:

- а) възможно ли е да се приложи защитата по член 5, параграф 2, трета алинея, втора част, и ако това е така,
- б) въз основа на какви критерии националната юрисдикция следва да прецени приложимостта на тази защита?

2) Когато организатор или продавач на дребно е сключил договор с потребител за предоставяне на пакетна туристическа ваканция, по отношение на която се прилага Директива 90/314/ЕИО на Съвета, и когато хотелиерско дружество предоставя услуги, за които се отнася договорът, следва ли служителите на това хотелиерско дружество да се считат за „доставчици на услуги“ за целите на защитата по член 5, параграф 2, трета алинея от Директивата?

Секретар

24 юли 2019 г.

[ориг. 3]

СЪДЪТ РАЗПОРЕЖДА никой да не публикува или разкрива името или адреса на жалбоподателката по настоящото делото, както и никой да не публикува или разгласява информация, която би могла да доведе до идентифициране на жалбоподателката или на някой от членовете на семейството ѝ във връзка с настоящото дело.

РЕШЕНИЕ**X (жалбоподателка) срещу Kuoni Travel Ltd (ответник)**

[...]

РЕШЕНИЕ ОТ**24 юли 2019 г.****Съдебно заседание от 1 май 2019 г.**

[ориг. 4]

[...]

[ориг. 5]

ЛОРД LLOYD-JONES: (с който са съгласни лорд Kerr, лорд Hodge, лейди Arden и лорд Kitchin)Фактите

1. На 1 април 2010 г. или около тази дата жалбоподателката и съпругът ѝ (наричани по-нататък „г-н и г-жа X“, тъй като Court of Appeal (Апелативен съд) и Supreme Court (Върховен съд) са разпоредили запазване на анонимността на жалбоподателката) сключват договор с туроператора ответник (наричан по-нататък „Kuoni“), съгласно който Kuoni се съгласява да предостави пакетна туристическа ваканция в Шри Ланка, включваща самолетни билети за отиване и връщане от Обединеното кралство и 15 нощувки на база олинклузив (всичко включено в цената) в хотел Club Bentota (наричан по-нататък „хотелът“) за периода 8—23 юли 2010 г.
2. В релевантната за делото част на договора се предвижда:

„Вашият договор е с Kuoni Travel Ltd. Ние ще се погрижим да Ви осигурим различните услуги, включени в туристическата ваканция, която резервирате при нас“. (Условия за резервация, клауза 2.2)

„[...] носим отговорност, ако по наша вина или по вина на наши представители или доставчици която и да е част от почивката Ви, резервирана преди заминаването Ви от Обединеното кралство, не отговаря на описанието в брошурата или не съответства на разумен стандарт, както и ако Вие или някой от членовете на Вашата група бъде убит или ранен вследствие на дейност, която е част от тези ваканционни условия. Не носим отговорност, ако и доколкото неизпълнението на договорените ваканционни условия, смъртта или

нараняването не е причинено по наша вина или по вина на наши представители или доставчици, и ако причинено е от самите Вас [...] или се дължи на непредвидени обстоятелства, които, дори и ако се положат всички усилия, ние или наши представители или доставчици не бихме могли да предвидим или предотвратим“. (Условия за резервация, клауза 5.10(b))

3. Рано сутринта на 17 юли 2010 г. жалбоподателката отива към рецепцията на хотела. По пътя си тя среща N, който работи в хотела като електротехник и когото (според установените от съда факти) тя познава като такъв. N е дежурен и носи униформа на член на персонала по поддръжката. N предлага да ѝ покаже пряк път до рецепцията и тя приема. N я примамва в техническото помещение, където я напада и изнасилва. [ориг. 6]
4. В настоящото производство г-жа X претендира обезщетение за вреди срещу Kuoni поради изнасилване и нападение. Искът е предявен на основание неизпълнение на договорно задължение и/или съгласно Package Travel, Package Holidays and Package Tours Regulations 1992 (Наредба за пакетните туристически пътувания, пакетните туристически ваканции и пакетните туристически обиколки от 1992 г., наричана по-нататък „Наредбата от 1992 г.“), която въвежда в изпълнение в Обединеното кралство Директива 90/314/ЕИО на Съвета от 13 юни 1990 година относно пакетните туристически пътувания, пакетните туристически ваканции и пакетните туристически обиколки (наричана по-нататък „Директивата“).

Приложимо законодателство

5. Член 5 от Директивата предвижда в съответната част:

„Член 5

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че организаторът и/или продавачът на дребно, страна по договора, носят отговорност към потребителя за точното изпълнение на задълженията, произтичащи от договора, независимо от това дали тези задължения трябва да бъдат изпълнени от този организатор и/или продавач на дребно или от други доставчици на услуги, без това да засяга правото на организатора и/или продавача на дребно да упражни правата си срещу другите доставчици на услуги.

2. По отношение на загубите, произтичащи за потребителя от неизпълнението или неточното изпълнение на договора, държавите членки предприемат необходимите стъпки, за да гарантират, че организаторът и/или продавачът на дребно носи отговорност, освен ако такава неизпълнение или неточно изпълнение не е нито по тяхна вина, нито по вина на друг доставчик на услуги, тъй като:

- липсите, установени при изпълнението на договора, се приписват на потребителя,
- такива липси се приписват на трето лице, което не е свързано с предоставянето на договорените услуги, и са непредвидими или неизбежни,
- такива липси се дължат на форсмажорни обстоятелства така, както са определени в член 4, параграф 6, втора алинея, подточка ii), или на събитие, което организаторът и/или продавачът на дребно [ориг. 7] или доставчикът на услугите, дори и ако положи всички усилия, не би могъл да предвиди или да предотврати.

[...]

По отношение на вреди, различни от телесна повреда, произтичащи от неизпълнение или неточно изпълнение на услугите, включени в туристическия пакет, държавите членки могат да допуснат обезщетението да бъде ограничено по силата на договора. Това ограничение не трябва да бъде неразумно.

3. Без това да засяга четвъртата алинея на параграф 2, не може да има никаква дерогация посредством договорна клауза от разпоредбите на параграфи 1 и 2^а.

6. Член 15 от Наредбата от 1992 г. предвижда в съответната част:

„1) Другата страна по договора носи отговорност към потребителя за точното изпълнение на задълженията, произтичащи от договора, независимо от това дали тези задължения трябва да бъдат изпълнени от тази друга страна или от други доставчици на услуги, без това да засяга правото на тази друга страна да предяви иск или да използва други правни средства за защита, с които разполага срещу другите доставчици на услуги.

2) Другата страна по договора носи отговорност към потребителя за всички загуби, произтичащи за него от неизпълнението или неточното изпълнение на договора, освен ако такова неизпълнение или неточно изпълнение не е нито по нейна вина, нито по вина на друг доставчик на услуги, тъй като:

- a) липсите, установени при изпълнението на договора, се приписват на потребителя;
- b) такива липси се приписват на трето лице, което не е свързано с предоставянето на договорените услуги, и са непредвидими или неизбежни; или

- с) такива липси се дължат на:**[ориг. 8]**
- i) необичайни и непредвидими обстоятелства извън контрола на страната, която се позовава на изключението, чиито последици не биха могли да бъдат избегнати, дори и ако е положила всички усилия; или
 - ii) събитие, което другата страна по договора или доставчикът на услугите, дори и ако положи всички усилия, не би могъл да предвиди или да предотврати.

[...]

- 5) Без това да засяга параграфи 3 и 4 по-горе, не може да има никаква дерогация посредством договорна клауза от отговорността по параграфи 1 и 2“.
7. В съответствие с член 13 от Supply of Goods and Services Act 1982 (Закон за доставките на стоки и услуги от 1982 г.) Kuoni е било длъжно да извърши предвидените в договора услуги с дължимата грижа и умения.

Производството

8. По делото г-жа X по същество твърди, че нападението и изнасилването представляват неточно изпълнение на договорно задължение. (Макар да се поддържа твърдението за нарушение на Наредбата от 1992 г., адвокатът на г-жа X подчертава пред Supreme Court (Върховен съд), че искът по същество се основава на неизпълнение на договор). Тя приема, че няма основание да се предположи, че е трябвало да разпознае в лицето на N евентуална опасност. Освен това по никакъв начин не се твърди наличието на системна или организационна небрежност от страна на Kuoni или на хотела (например липса на надзор върху N или небрежност при избора на N за служител), която да е довела до нападението. Нападението било извършено единствено от N.
9. В писмената си защита Kuoni признава, че „носи отговорност към предявилото исканията лице за точното изпълнение на задълженията по договора за туристическа ваканция, независимо дали тези задължения е трябвало да бъдат изпълнени от ответника или от друг доставчик на услуги“, и че „посочените задължения трябва да бъдат изпълнени с дължимата грижа и умения“. Kuoni обаче не приема, че извършеното от N нападение и изнасилване представлява неизпълнение на задължения на Kuoni към г-жа X съгласно договора или Наредбата от 1992 г. По-специално то не приема, че деянието представлява неточно изпълнение на каквото и да е задължение по договора. Освен това в писмената си защита Kuoni се позовава на клауза 5.10, буква b) от Условието за резервация и член 15, параграф 2, буква с), подточка ii) от Наредбата от 1992 г.

10. В първоинстанционното производство [...] High Court (Висшия съд) стига до извода [...], че понятието „ваканционни условия“ в клауза 5.10.b) не включва съпровождане на гостите до рецепцията от член на персонала по поддръжката. [...] Освен това той *obiter dictum* приема, че при всички положения Kuoni би могло да се позове на законовата защита по член 15, параграф 2, буква с), подточка ii), тъй като нападението е събитие, което не е могло да бъде предвидено или предотвратено (от хотела, по подразбиране), дори ако е положил всички усилия. [...]
11. Court of Appeal (Апелативния съд) (в състав със Terence Etherton, председател на гражданското отделение на Апелативния съд, и съдии Longmore и Asplin) отхвърля жалбата с мнозинство (съдия Longmore е с особено мнение).
12. В съвместно решение на Master of the Rolls (председателя на гражданското отделение на Апелативния съд, Обединено кралство) и на съдия Asplin се приема, че изразът „ваканционни условия“ в клауза 5.10, буква b) следва да се тълкува в смисъл, че не включва съпровождане на гостите до рецепцията от лице, което е член на персонала по поддръжката на хотела и когото гостите на хотела познават в това му качество. Това не е част от функциите, за които служителът е нает [...]. Наредбата от 1992 г. не е предназначена да улесни предявяването на иск срещу туроператор за неправомерно поведение от страна на служител на доставчик, доколкото това поведение „не е част от функцията, за която е бил нает“, и доколкото доставчикът не би носил отговорност за поведението на други лица нито съгласно националното законодателство на потребителя, нито съгласно приложимото към доставчика чуждестранно право [...].
13. Освен това мнозинството приема *obiter dictum*, че Kuoni не носи отговорност нито съгласно изричните условия на клауза **[ориг. 9]** 5.10, буква b), нито по член 15, тъй като N не е „доставчик“ по смисъла на тези разпоредби. Съдът правилно приема, че не N, а хотелът е доставчикът на извършваните от N услуги. В Условиата за резервация се използва изразът „наши представители или доставчици“, което означава, че е необходимо пряко договорно отношение или основано на обещание отношение между Kuoni и всяко лице, което следва да се счита за доставчик. Това тълкуване се подкрепя също така от член 15. Тази разпоредба не допуска каквото и да било друго значение на думата „доставчик“ в клауза 5.10, буква b) или на израза „доставчик на услуги“ в самия член 15. Изричното условие в член 15, параграф 1 за „правото на [оператора на пакетна туристическа ваканция] да предяви иск или да използва други правни средства за защита, с които разполага срещу другите доставчици на услуги“, съответства на пряко отношение между оператора и доставчика и може да се приеме като указание за необходимостта от съществуването на такова отношение. В случаите, когато едната договаряща страна поема главна и лична отговорност за предоставянето на другата страна на услуги, отговарящи на разумен стандарт, от представители или доставчици, понятието „доставчик“

естествено означава лицето, което поема пряко договорно или **[ориг. 10]** основаващо се на обещание задължение, да предостави такива услуги, а не служител на такова лице [...]. Няма видими причини туроператорът да носи отговорност, когато нито той, нито хотелът имат „вина“ и изричното изключване на отговорността съгласно член 15, параграф 2, буква с), подточка ii) ясно сочи обратното. Освен това при такива обстоятелства не е реалистично да се предполага, че туроператорът би могъл да се защити чрез регресен иск срещу служителя или хотела или чрез застраховка [...].

14. Мнозинството на съдебния състав счита, че не е необходимо съдът да се произнесе по въпроса за отговорността на хотела за поведението на N, тъй като дори и хотелът да носи отговорност за чужди действия, Kuoni все пак може да се позове на законовата защита, включена в неговите Условия за резервация [...].

15. Съдия Longmore (с особено мнение) приема следното:

1) Не е убеден, че Kuoni правилно отрича съществуването на договорно задължение за хотела или неговия персонал да се съпровождат гостите до рецепцията, но е сигурен, че ако член на хотелския персонал е предложил да заведе гост до рецепцията, както е установил съдът, това е услуга, която Kuoni е било длъжно да изпълни в съответствие с разумен стандарт [...].

2) Отхвърля твърдението на Kuoni, че N изобщо не е предоставял услуга, което твърдение се основава на констатацията на съда, че N е подмамил г-жа X в техническото помещение. Г-жа X е мислела, че N предоставя услуга, и е имала пълно право да предполага това. Освен това действителният мотив на N е ирелевантен [...].

3) В договора не се предвижда изрично, че всеки електротехник, работещ в хотела, също така ще оказва общо съдействие на г-жа X, като например да я придружи до рецепцията. При все това, за да отговарят на разумен стандарт „ваканционните условия“ в четиризвезден хотел, които Kuoni се е съгласило да предостави съгласно договора, персоналет на хотела трябва да бъде услужлив към гостите, когато бъде помолен за помощ, и още повече, когато сам предлага помощ. Никой не смята, че N е оказал разумно съдействие на г-жа X, като я е завел в техническото помещение.

„Поради това стигам до извода, че ваканционните условия за г-жа X не отговарят на разумен стандарт и представляват неточно изпълнение по смисъла на член 15, параграф 2. При зачитане на всички налични възражения, Kuoni трябва да понесе отговорност за това. Дотук самоличността на доставчика на услугите не е от решаващо значение. **[ориг. 11]** Хотелът доставя услугата по оказване на съдействие на своите гости и извършва тази услуга

чрез служителите си. Но въпросът дали N също е доставял услугата е от решаващо значение при разглеждане на възраженията. Ако, както приема съдът, хотелът е бил единственият доставчик, възражението на Kuoni е основателно, доколкото неточното изпълнение не се дължи на Kuoni или на хотела, тъй като според констатациите на съда липсата на точно изпълнение се дължи на събитие, което Kuoni или хотелът, дори и ако положат всички усилия, не биха могли да предвидят или да предотвратят. Хотелът е разполагал с препоръки за N и не е имал причина да предполага, въз основа на информацията за неговото минало или на каквото и да било друго основание, че той би изнасиллил някой от гостите. Ако обаче вместо хотела или наред с него N е бил доставчик на услугата по оказване на съдействие, тогава той (в качеството си на доставчик) е могъл да предвиди или да предотврати собственото си престъпно деяние“. [...]

4) Използването на думата „наши“ в Условието за резервация на Kuoni не може да е от решаващо значение, за да се определи дали доставчикът е N или хотелът [...].

5) Доводите относно това кой е доставчикът са еднакво основателни и трябва да бъдат преценени, като се изходи от приложимите принципи [...]. Ръководният принцип в правото на Англия и Уелс е, че лице, което поема договорни задължения, носи отговорност за своята част от сделката, дори и да я изпълнява чрез други лица [...].

6) Основната цел на Директивата и на Наредбата от 1992 г. е да се предостави правно средство за защита на туристите, чиято ваканция е била провалена, срещу насрещната страна по договора. Туроператорът следва сам да уреди последиците от провалената ваканция с тези, с които той лично е сключил договор, като след това може допълнително да уреди въпросите надолу по веригата със собствените си служители или с независимия си изпълнител [...].

7) Няма основание да се приеме, че понятието за доставчик следва да се ограничи до хотела, когато става въпрос за независим изпълнител или служител. Понятието за доставка може да бъде само предмет на степенуване [...]. Няма съмнение обаче, че някои служители следва да се разглеждат като доставчици.

„Например капитанът на круизен кораб предоставя важната услуга по навигиране на кораба, без да го излага на опасност; фактът, че той е служител на дружество за морски транспорт [ориг. 12], не е от значение за летовниците на борда и туроператорите не трябва да имат възможност да откажат да носят отговорност, дори ако корабоплавателното дружество е

взело разумни мерки, за да осигури услугите на опитен капитан“.
[...]

8) Макар отговорността на хотела за чужди действия да не е от решаващо значение, съдията далеч не е убеден, че хотелът няма да носи отговорност за чужди действия съгласно английското право заради изнасилване, извършено от униформен служител, публично представен като надежден служител [...].

Въпросите пред Supreme Court

16. При касационното обжалване пред Supreme Court (Върховния съд) има два основни въпроса.
- 1) Нападението и изнасилването на г-жа Х представляват ли неточно изпълнение на задълженията на Kuoni съгласно договора?
 - 2) При утвърдителен отговор, клауза 5.10, буква b) от договора и/или член 15, параграф 2, буква с) от Наредбата от 1992 г. изключват ли изцяло отговорността на Kuoni по отношение поведението на N?

Настоящото преюдициално запитване по въпрос от правото на Съюза се отнася конкретно до втория въпрос.

Становища на страните пред Supreme Court (Върховния съд)

17. Supreme Court (Върховния съд) разрешава на АВТА Ltd (наричано по-нататък „АВТА“, търговско сдружение, представляващо британски туристически агенти) да встъпи в производството по обжалване.
18. Страните са съгласни, че клауза 5.10, буква b) има за цел да възпроизведе текста на член 15, параграф 2, буква с), който от своя страна цели въвеждането в изпълнение на член 5 от Директивата. Освен това е безспорно, че не може да има никаква дерогация посредством договорна клауза от отговорността по член 15 (член 15, параграф 5). Защитата по договора се припокрива с предоставената от закона защита.
19. Основните доводи, представени от името на г-жа Х във връзка с втория основен въпрос, са следните: **[ориг. 13]**
- 1) Kuoni не може да се позовава на договорната клауза за изключване, тъй като тя има за цел да се изключи отговорността на Kuoni за телесна повреда поради небрежност, което се забранява в член 1, параграф 1, буква а), член 1, параграф 3 и член 2 от Unfair Contract Terms Act 1977 (Закон за неравноправните клаузи в потребителските договори от 1977 г.). Освен това, доколкото искът е за нарушение на договор, Kuoni не може да се позовава на условията на защитата по член 15, параграф 2, буква с), подточка ii), която

представлява защита срещу иск съгласно Наредбата. Този въпрос се урежда изцяло от вътрешното право.

2) Подходът на мнозинството в Court of Appeal (Апелативния съд) по отношение на този въпрос е неоправдано ограничителен.

а) Ако доставчикът може да бъде само лице, което се намира в договорно или основано на обещание отношение с туроператора, дори хотел, който предоставя настаняване, не би могъл да се квалифицира като доставчик на услуги по смисъла на член 15, тъй като не може да бъде сигурно, че туроператорът ще сключи договор директно с хотела.

б) Освен това туроператор би могъл да избегне отговорността в случаите на обикновена оперативна небрежност от страна на служител на хотел (което в още по-голяма степен важи за подизпълнител).

3) Защитата по член 15, параграф 2 е приложима само в случаите, когато е налице „неизпълнение или неточно изпълнение на договора“. Самата защита се прилага, когато това неизпълнение или неточно изпълнение не е нито по вина на туроператора, нито по вина на „друг доставчик на услуги“, поради причините, изложени в букви а)–в). Когато неточното изпълнение на договора е виновно, не съществува възможност за защита, основана на „липса на вина“.

4) Чрез прилагане на ограничителен подход при тълкуването на член 15, параграф 2, буква с), подточка ii) и съображения по аналогия от член 15, параграф 2, буква с), подточка i) и решението на Съда на Европейския съюз по дело Anthony McNicholl Ltd/Minister for Agriculture (C-296/86) [1988 г.] Recueil 1491), трябва да бъде възможно да се предвиди, че доставчикът, независимо дали е изпълнител, подизпълнител или друг субект надолу по веригата от договори, ще действа неправомерно при предоставянето на услугата, за която туроператорът е сключил договор.

5) Член 15 не изисква понятието „доставчик на услуги“ да се тълкува стеснително, така че да обхваща само такива доставчици, които се намират в договорно или основано на обещание отношение с туроператора. Напротив, това понятие трябва да се разбира в неговото естествено и пълно значение, според което то може да включва всяка трета страна, при условие че **[ориг. 14]** тази страна доставя ваканционни туристически услуги. Ако N бъде признат за съответен доставчик, не би могло да се направи основателно възражение, тъй като самият N има „вина“ и не е положил „всички усилия“ по смисъла на член 15, параграф 2, буква с), подточка ii).

- б) Ако не N, а хотелът е бил съответният доставчик, на въпроса за вината на хотела трябва да се отговори от гледна точка на услугите, за предоставянето на които хотелът е поел ангажимент пред туроператора. Въпросът не е дали хотелът като дружество носи пряка отговорност (или отговорност за чужди действия). Въпросът е дали хотелът като доставчик на услуги е виновен. Ако е допуснато нарушение при предоставянето на съответната услуга, то тогава хотелът е виновен по смисъла на член 15, параграф 2. Ако N не е доставчик, тъй като N е част от персонала на хотела, а хотелът е съответният доставчик, доставяните от хотела услуги трябва да включват и доставяните от N услуги.
20. Главните доводи, представени от името на Kuoni във връзка с втория основен въпрос, са следните:
- 1) Kuoni възразява срещу довода на г-жа X относно Закона за неравноправните клаузи в потребителските договори. В частност, Kuoni се позовава на член 29, който предвижда, че никоя разпоредба от този закон не е пречка за позоваване на договорна разпоредба, която а) е изрично разрешена или изисквана, или е необходима последица от нормативен акт, или б) е приета с оглед спазването на международно споразумение, по което Обединеното кралство е страна, без да се прилага по-ограничително, отколкото споразумението предвижда.
 - 2) Договорът и Наредбата от 1992 г. следва да се тълкуват в смисъл, че „доставчикът“ е хотелът. Във връзка с това Kuoni признава, че не е необходимо изразите „наши доставчици“ в договора или „други доставчици на услуги“ в Наредбата да се тълкуват стеснително, за да се ограничи техният обхват до тези доставчици, които се намират в пряко договорно отношение или отношение, основано на обещание, с туроператора. Целта на директивата, както се потвърждава от подготвителните работи по нейното приемане, е понятието „доставчици на услуги“ да включва доставчиците, които се намират надолу по веригата на договорните отношения с туроператора, включително и подизпълнители.
 - 3) Понятието „вина“ в член 15, параграф 2 и член 5, параграф 2 е определено в следващите три алинеи. Вина може да има само и единствено ако никое от условията в тези три алинеи не е налице. Понятието „вина“ няма различно значение в контекста на тази разпоредба, нито има самостоятелно значение. **[ориг. 15]**
 - 4) Kuoni или хотелът нямат вина, в смисъл че нито Kuoni, нито хотелът са могли да предвидят или да предотвратят престъпните действия на N.

- 5) Ако доставчикът на услуги е хотелът, престъплението на N не следва да се приписва на него, а още по-малко на Kuoni.
- 6) N не е доставчик на услуги. Напротив, в релевантния момент той е извършвал престъпни действия. Тези действия не могат да бъдат приписани на действителния доставчик на услуги — неговия работодател.
- 7) Предложеното от г-жа X тълкуване е в противоречие с целта на Директивата, тъй като ако N е доставчик:
- а) Туроператорът никога не би могъл да се възползва от защитата по член 15, параграф 2, буква с), подточка ii) в случаите, когато нито туроператорът, нито доставчикът (в случая хотелът) са проявили небрежност или имат каквато и да било вина.
 - б) Малко вероятно е туроператор да получи обезщетение от хотел доставчик във връзка с престъпното деяние на служител на хотела доставчик, което не се дължи на небрежност или вина на хотела доставчик.

Поради тези съображения, като се позовава на решение *Tesco Supermarkets Ltd/Nasatass* [1972] AC 153 и решение *Meridian Global Funds Asia Management Asia Ltd/Securities Commission* [1995] 2 AC 500, Kuoni приканва Supreme Court (Върховния съд) да формулира специално правило относно отговорността, което да позволи на туроператора да се възползва от защитата в случаи като настоящия.

21. Главните доводи, представени от името на АВТА във връзка с втория основен въпрос, са следните:
- 1) Служител на хотел не следва да се счита за „друг доставчик на услуги“ по смисъла на член 15, параграф 2. Докато служителът е лице, чрез което хотелът извършва дейност и чиито действия следователно са действия на хотела, хотелът е този, който извършва доставката и с който е договорено да предоставя услугите по договора. Буквално тълкувано понятието „доставчик“ означава физическо или юридическо лице, което отговаря за доставката, а не служител на такова лице. В това отношение АВТА обръща внимание на понятието „prestataire de [ориг. 16] services“ във френския текст на Директивата, което според него визира търговското предоставяне на услуги или стоки.
 - 2) Независимо от становището на мнозинството съдии в Court of Appeal (Апелативния съд), е възможно понятието „друг доставчик на услуги“ в член 15, параграф 2 да включва други изпълнители по договорната верига на доставките.

3) Ако N не е „друг доставчик на услуги“ и хотелът не носи вина (пряко или косвено) за действията на N, защитата по член 15, параграф 2), буква с), подточка ii) следва да бъде успешна. Г-жа X неправилно отъждествява вината при предоставянето на услугата в резултат от поведението на N с вината на хотела. Хотелът ще носи вина само ако е отговорен за поведението на N. Освен това неточното изпълнение не е по вина на туроператора или на хотела, тъй като се дължи на събитие, което те, дори и ако положат всички усилия, не биха могли да предвидят или да предотвратят. Защитата по член 15, параграф 2), буква с), подточка ii) се прилага по принцип и не се ограничава до положения, при които няма вина. Тя се прилага в случаите, когато съответният доставчик не носи вина нито пряко за свои собствени действия или бездействия, нито за действията на своите служители. Ако се уважи искането на г-жа X по този въпрос, това би довело до обезпокоителния извод, че отговорността на туроператора може да бъде ангажирана, въпреки факта, че неговият доставчик не носи отговорност за действията на своя служител.

4) АВТА приема, че ако това твърдение е правилно, мнозинството на Court of Appeal (Апелативния съд) е допуснало грешка, като е приело, че не е необходимо да се произнесе по въпроса за отговорността за чужди действия. Сдружението обаче отрича, че необходимостта от разглеждане на отговорността за чужди действия допълнително би усложнила и оскъпила националното производство. Не във всички случаи ще се изисква проучване на чуждестранно право в областта на отговорността за чужди действия. При всички положения експертните заключения относно чуждестранното право и стандарти са нещо обичайно във връзка с исковете за пакетни туристически ваканции.

5) Предложеното от АВТА тълкуване на защитата по член 15, параграф 2), буква с), подточка ii) е в подкрепа на свързаните с вътрешния пазар съображения.

6) При условията на евентуалност, АВТА твърди, че член 15, параграф 2), буква с), подточка ii) предоставя защита, когато, както в настоящия случай, действията на служителя, макар и изпълнявани в рамките на привидно оправомощаване, са престъпни деяния.

Заключение

22. С настоящото запитване се иска Съдът на Европейския съюз да установи дали придружаването на г-жа X до рецепцията от член на персонала на хотела [ориг. 17] е услуга, включена във „ваканционните условия“, които Kuoni се съгласява да предостави с договора, и дали нападението и изнасилването представляват неточно изпълнение на договора.

23. За да се произнесе по настоящата касационна жалба, Supreme Court (Върховния съд) отправя до Съда на Европейския съюз следните преюдициални въпроси:

1) В случай на неизпълнение или неточно изпълнение на задължения по договор на организатор или продавач на дребно с потребител за предоставяне на пакетна туристическа ваканция, за която се прилага Директива 90/314/ЕИО на Съвета от 13 юни 1990 година относно пакетните туристически пътувания, пакетните туристически ваканции и пакетните туристически обиколки, като това неизпълнение или неточно изпълнение е резултат от действията на служител на хотелиерско дружество — доставчик на услуги, за които се отнася договорът:

а) възможно ли е да се приложи защитата по член 5, параграф 2, трета алинея, втора част, и ако това е така,

б) въз основа на какви критерии националната юрисдикция следва да прецени приложимостта на тази защита?

2) Когато организатор или продавач на дребно е сключил договор с потребител за предоставяне на пакетна туристическа ваканция, по отношение на която се прилага Директива 90/314/ЕИО на Съвета, и когато хотелиерско дружество предоставя услуги, за които се отнася договорът, следва ли служителите на това хотелиерско дружество да се считат за „доставчици на услуги“ за целите на защитата по член 5, параграф 2, трета алинея от Директивата?